

Reg. No:

**First B.Pharm (Ayurveda) Degree Supplementary Examinations,
April 2017**

BASIC CONCEPT OF AYURVEDA AND SANSKRIT

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

- Answer all questions.
- Write **SECTION A** and **SECTION B** in separate Answer books(32 Pages). Do not mix up questions from Section A and Section B.

QP CODE:101008

Marks: 75

Section A

Essays:

(2x10=20)

1. Explain dinacharya (दिनचर्य)in detail.
2. Explain guna, stana, karma and beda (गुण,स्थान,कर्म,भेद) of pita dosha (पित्त दोष)

Short notes :

(8x5=40)

3. Explain nidra (निद्रा) as upasthamba (उपस्थम्भ)
4. Explain the dosha (दोष) and its relation with panchamahabuta (पञ्चमहाभूत)
5. Classify vyadi (व्याधि) Explain Sukha sadhyavyadi lakshana (सुखसाध्य व्याधि लक्षण)
6. Which are adharaneeya vegas (अधारणीयवेग) and explain lakshana and chikitsa of any one of them.
7. Explain the properties of taila (तैल) in general and specific of sarshapa taila (सर्षप तैल)
8. Explain the karma (कर्म) of madhura rasa (मधुर रस)
9. Explain the drugs belong to sookadanyavarga (शूकधान्यवर्ग) and its properties.
10. Explain vrudhi lakshana (वृद्धिक्षयलक्षण) of rasadatu (रसधातु)

Answer briefly:

(5x3=15)

11. Relation between koshta (कोष्ठ) and dosha (दोष)
12. Define vipaka (विपाक)
13. Classify desa (देश) and mention dominants of dosha (दोष) in different Desa (देश)
14. Mention indications of ushnambu (उष्णाम्बु)
15. What is phanita (फणित) and mention its properties.

[PTO]

Section B

अन्वयार्थ स्वमातृभाषाय लिखत ।

(3x3=9)

1. दूषयन् वैदिकं कर्म द्विजानर्दयतिस्म सः ।
आत्मजेनान्वितो युद्धे वासवं चाप्यपीडयत् ॥
2. कायवाग्बुद्धिविषया ये मलाः समुपास्थिताः ।
चिकित्सालक्षणाध्यात्मशास्त्रैस्तेषां विशुद्ध्यः॥
3. ततःसुमन्त्रवचनाद् ऋष्यशृङ्गं स भूपतिः।
आनीय पुत्रकामेष्टिमारेभे सपुरोहितः॥

4.शब्दानां सप्तविभक्तिषु रूपाणि लिखत

(3x2=6)

- अकारन्तः स्त्रिलिङ्गः रमा शब्दः
- उकारन्तःनपुंसकलिङ्ग मधु शब्दः
- हलन्त पुलिङ्गः महत् शब्दः

5.अर्थ लिखत

(5x1=5)

- आकर्ण्य
- विजित्य
- विधातारः
- सध्यः
- विनोदः

6. विभक्तिं लिखत

(2x1=2)

- नद्यां
- हरये नमः

7. धातुरूपाणि लिखत

(3)

- अकरोत्
